

Gammelt, nytt og nyttig om kommunal beredskap

Fylkesberedskapssjef Ketil Matvik Foldal

Kommuneøvingar i fylkesmannen sin regi

2007 – 2008: Øving Skred-07, Øving TYR 2008, Øving Raumabanen

2009 – 2011: Table top øvingar. Atomberedskap og mediehandtering

2011: Øving Kraft-Ekom-Veg (Sunndal og Kristiansund)

Krav til fylkesmannen: Øving i kvar kommune i løpet av fire siste år

Krav til kommunen: Øving annakvart år ...

2012: Øving Mørejarl 2012 (Aukra, Fræna, Molde og Rauma)

2012: Øving Fårikål – måndag 24. september

2013: Øving Fårikål – måndag 28. oktober 2013

Men: Vi er med på kommunale initiativ!

Øving Fårikål - konseptet

- Alle kommunar er med?
- Nærare bestemt: kriseleiing og støttefunksjonar (logg og info)
- Øvingsform: Varslings- og avgrensa stabsøving
- Øvingsmetode: Eit scenario blir varsla kl 0900 – løys problemet!
- Øvingsmoment:
 - Varslingsmottak, kvittering og interndistribusjon
 - Etablering av kriseleiing
 - Publikumsinformasjon
 - Bruk av CIM
 - Loggføring
 - Rapportering
 - Telefonmøte med fylkesmannen

Sannsynlegvis litt andre nyansar neste gong.

Varslingsøvingar i 2013

- 11. mars 2013, ein måndag i nitida.
 - Brukbart resultat
 - Litt småplunder, men vi er trygge på at konseptet funkjar
- 12. juni, i arbeidstida: Nasjonal varslingsøving
 - For kommunane: Som ei heilt vanleg varslingsøving (berre kvittering)
 - Same dag som fagsamling på Åndalsnes
- I haust: Enkel varslingsøving utanfor arbeidstid
 - Kvardag 1700-2100 eller laurdag 0900-1600
 - Berre kvittering

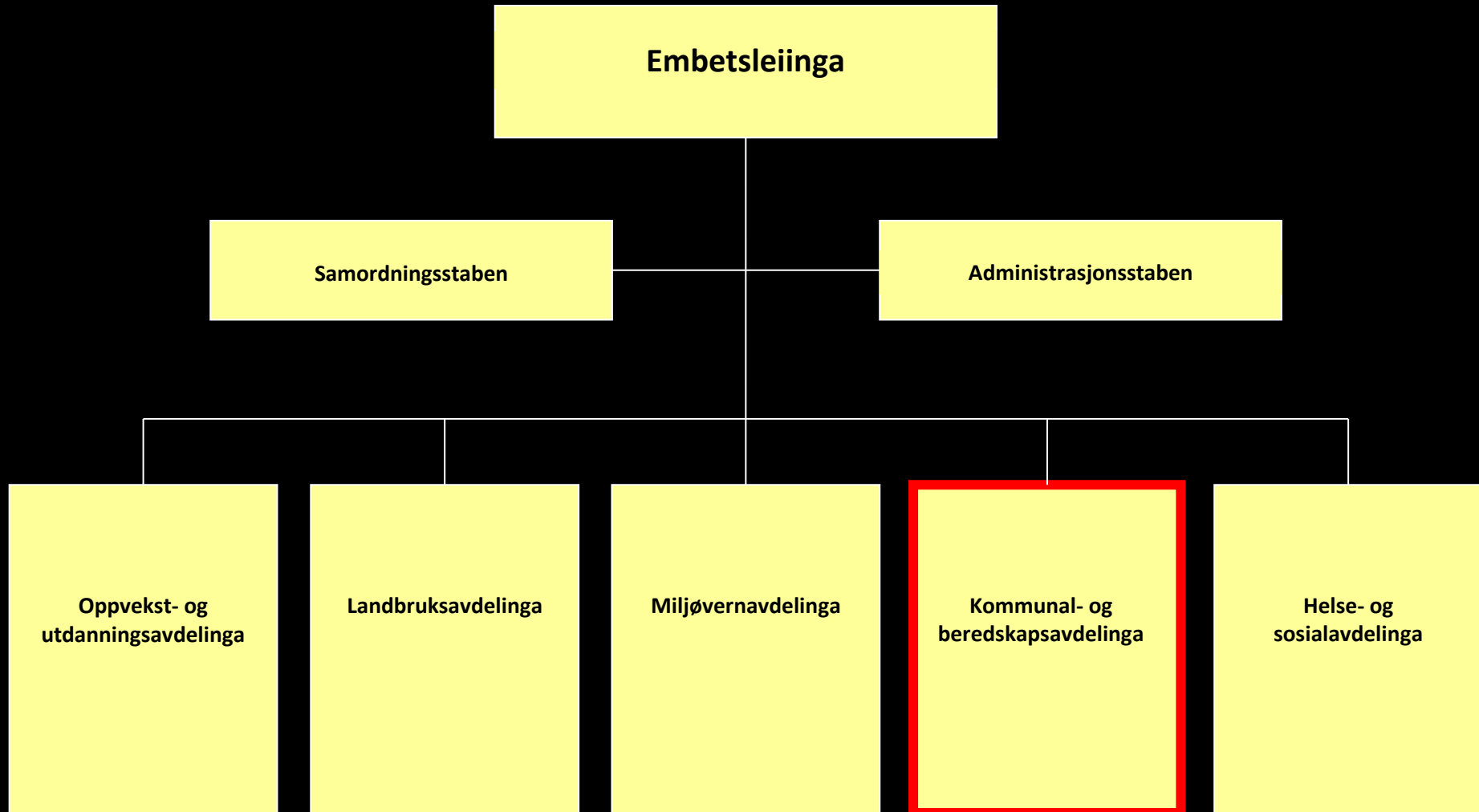
Andre aktivitetar i haust

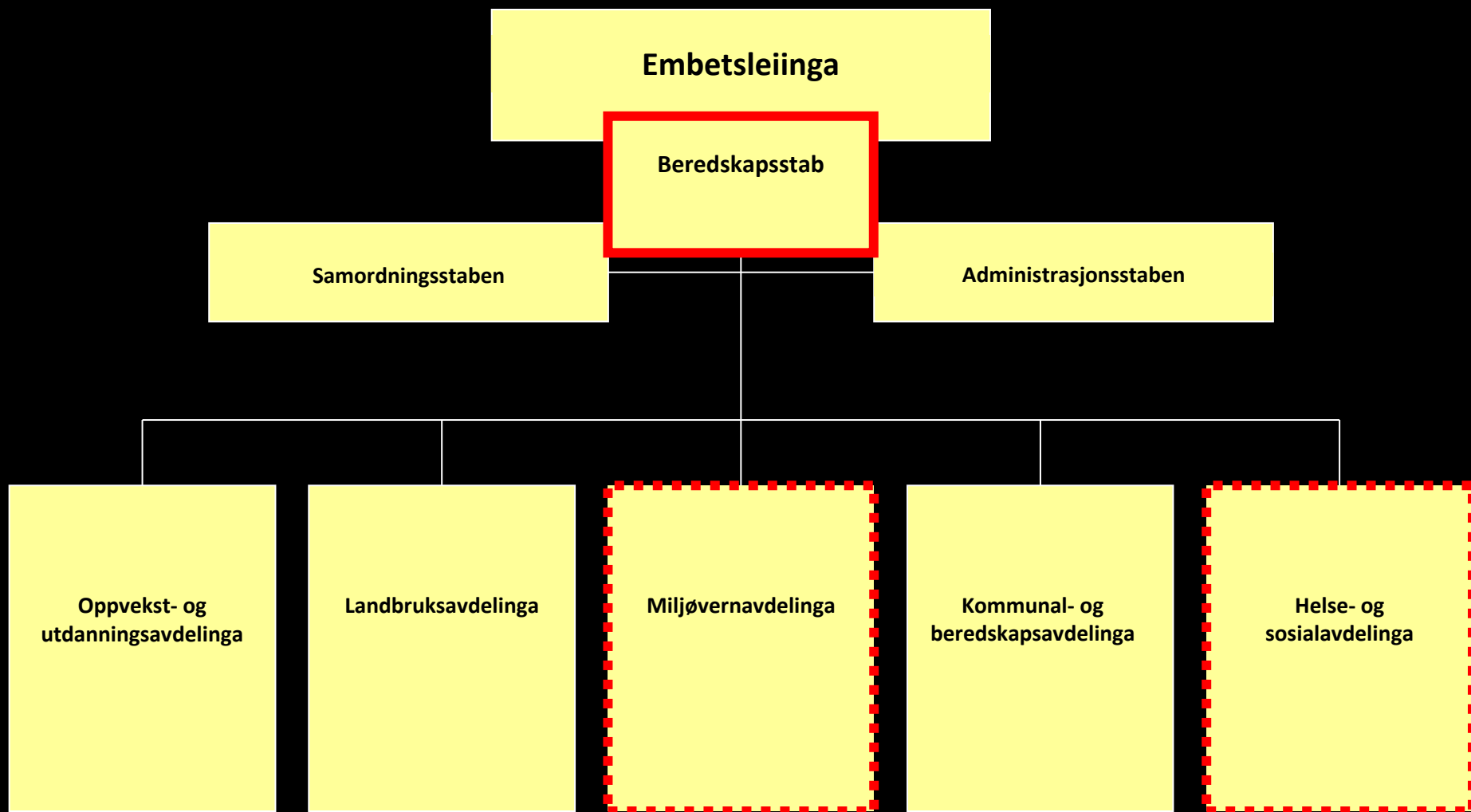
- 5. desember: Brukarforum om CIM

Andre ting ...

- OU-prosess hos fylkesmannen

Kommunal- og beredskapsavdelinga

Helge Mogstad
Konstituert direktør

"Resten av avdelinga"

Juristar

Vergemål

Økonomar

Beredkapsseksjonen

Ketil Matvik Foldal
Fylkesberedskapssjef/seksjonsleiar

James Holtom
GIS-koordinator

Stine Sætre
Seniorrådgjevar/"NK"

Renate Frøyen
Rådgjevar

Odd Taagvold
Rådgjevar

Andre ting ...

- OU-prosess hos fylkesmannen
- Embetsoppdrag, rapportering og tjo-og-hei ...
- Pengar ...
- Er slike samlingar for dyre ..?
- Prosjektskjønnsmiddel ...
- Nettverk for omsorgsberedskapsgrupper
- Når det virkelig gjelder
- Nasjonal beredskapsplan for fjellskred
- Regionale og lokale fjellskredberedskapsplanar ...
- Gratis brennevin
- Fjellskredøving comming up ...
- Heilskaplege ROS-analysar
- FylkesROS
- Satellittelefonøving?

Den norske grunnberedskaperen – betre enn sitt eige rykte!

- Få eksempel på dårleg kommunal krisehandtering.
- Når heile kjeda blir sett på prøve er det sjeldan kommunane som kjem dårleg ut. (Tsunamien, pandemien, 22. juli, Dagmar ...)
- Dugnadsberedskaperen lever!

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Dei siste indianarane

...mykje samfunnstryggleik per krone

Id	Navn	Stilling	Stillingstype	Stillingens art	Stillingens omfang	Stillingens nivå	Stillingens område	Stillingens funksjon	Stillingens ansvar
100	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
101	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
102	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
103	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
104	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
105	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
106	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
107	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
108	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
109	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000
110	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000	1000000000

FORSVARET
For alt vi har. Og alt vi er.

POLITIET

Forbetringspotensial:

- ROS-analysar, risikoerkjenning og førebygging
- Aggregat, back up-løysingar og trygg arealbruk.
- Dyrt, men vel så mykje ei pedagogisk utfordring ...

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Dei tre største problema i kommunalt samfunnstrygggleiksarbeid:

Dei tre største problema i kommunalt samfunnstrygggleiksarbeid:

- For lite pengar
- Manglande ROS-analysar
- Svak oppfølging frå fylkesmannen

Dei tre største problema i kommunalt samfunnstrygggleiksarbeid:

- Sårbar infrastruktur
- Dårleg sjølvtilitt (og omdøme)
- Overgangen mellom krise og kvardag

Sårbar infrastruktur

- Svikt i infrastruktur = trøbbel i tårnet
 - Sannsynlegvis vanlegaste årsak
 - Straum, tele, vatn, veg ...
- Krevjande å redusere sårbarheit
 - Ofte utanfor kommunen sitt herredøme
 - Komplisert og kostbart
- Problemet kan ikkje eliminerast, men lindrast

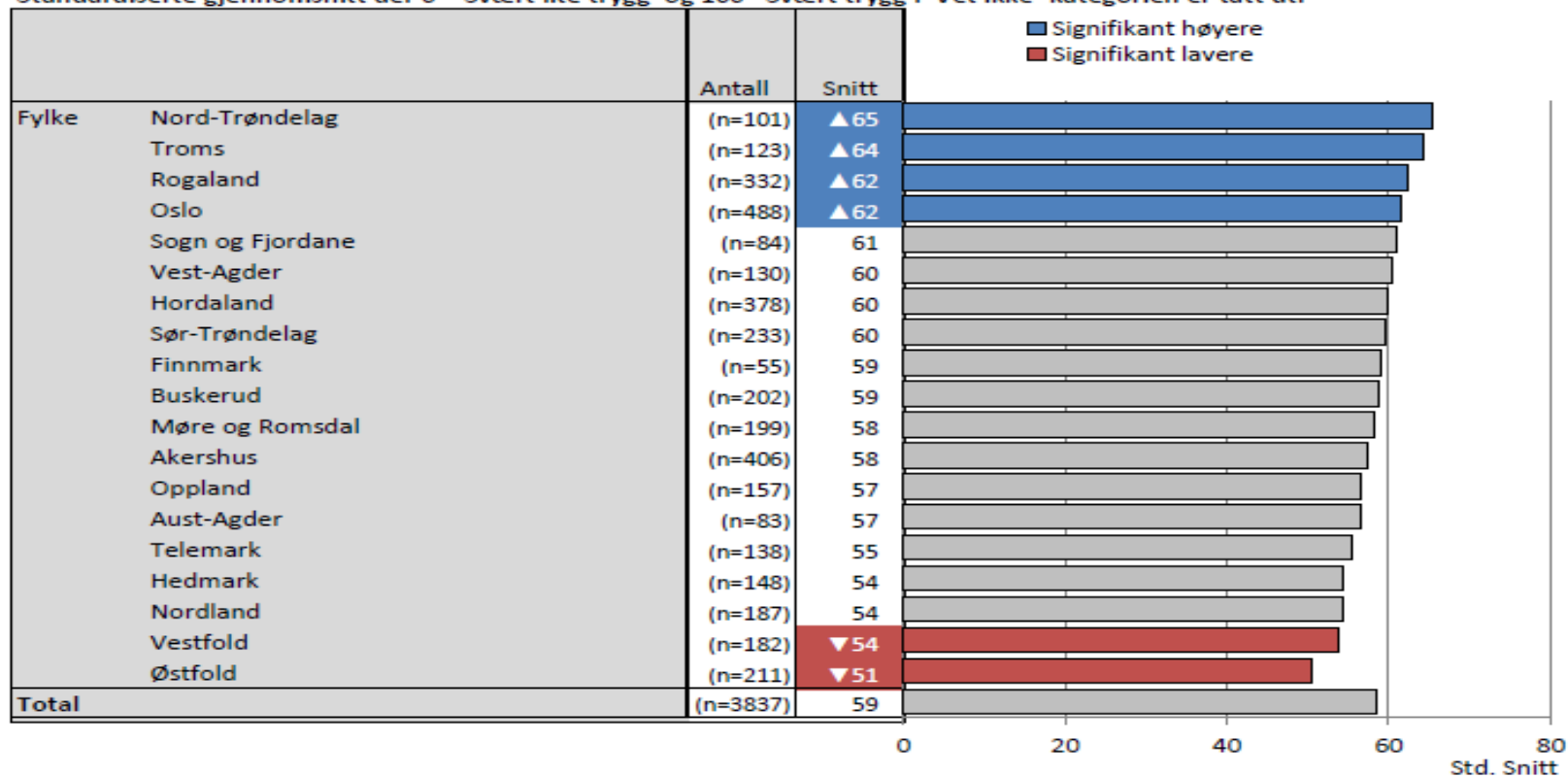
Dårleg sjølvtilit og omdømme(?)

Totalt i perioden: Januar - April
Kriseberedskap: Hvor trygg er du på at...

Kriseberedskap: Hvor trygg er du på at...

... din kommune har beredskap for å håndtere krisesituasjoner?

Standardiserte gjennomsnitt der 0 ='Svært lite trygg' og 100='Svært trygg'. 'Vet ikke'-kategorien er tatt ut.

Dårleg sjølvtilitt og omdøme(?)

- Mange gode intensjonar og ambisjonar – minst like mykje dårleg samvit.
- Gjennomgåande ønskje om «*litt meir orden og system*» i ROS-analysar, beredskapsplanverk, øvingar og lokale nettverk.
- Samfunnstryggleik er langsiktig og delvis usynleg arbeid, og når ikkje opp i konkurransen med akutte, ekstremt synlege behov.

Dårleg sjølvtilit og omdøme(?)

- Ikkje lett å vinne godt omdøme på samfunnstrygggleiksarbeid
 - Usynleg heilt til noko går gale ...
- Likevel:
 - Få eksempel på kommunar som har tapt omdøme på dårleg krisehandtering
 - Mange eksempel på kommunar og enkeltpersonar som har kome klart styrka ut av vanskelege situasjonar.

Overgangen mellom krise og kvardag

- Store deler av den kommunale beredskapen er driven på dugnad og adrenalin.
 - Ikkje dimensjonert eller innretta mot langvarig innsats
 - Reaktiv, ikkje proaktiv
 - Uklare grenseflater mot dei ordinære, kommunale tenestene – ofte dei same personane.

Medisin til diagnosen ..?

Medisin til diagnosen:

Kommunal beredskapsplikt:

- Ei ganske grei oppskrift på «Litt meir orden og system»
- ROS-analysar – beredskapsplanverk – øvingar – heilskap
- Heilskapleg ROS-analyse løyser ingen (reelle) problem
 - Men gir oversikt. Moglegheiter og avgrensingar
 - Prioritering- og påverkningsgrunnlag
- Orden, system og øvingar gir betre sjølvtilitt

- Ikkje noko hokus-pokus eller rakkettforskning
- Alle som prøver får det til

Medisin til diagnosen «manglande orden og system»

